

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w dniu 8 lutego 2023 r.

sprawy **G. S.**,

uniewinnionego od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego
„S.” sp. j. L. G. i D. K.,

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu,

z dnia 14 września 2022 r., sygn. akt XVII Ka 374/22,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i Jeżyce w
Poznaniu,

z dnia 26 stycznia 2022 r., sygn. akt III K 531/21

postanowił

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć oskarżyciela posiłkowego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego;**
- 3. zasądzić od oskarżyciela posiłkowego na rzecz G. S. kwotę 300 zł (trzysta) tytułem zwrotu kosztów obrony z wyboru w postępowaniu kasacyjnym przed Sądem Najwyższym.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu wyrokiem z dnia 26 stycznia 2022 r., sygn. akt III K 531/21, uznał oskarżonego G. S. za winnego tego, że:

„w okresie od sierpnia 2019 r. do listopada 2019 r., w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, doprowadził L. G. i D. K. S. spółka jawna z siedzibą w P. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem poprzez wyzyskanie błędu co do podmiotu dokonującego zakupu oraz wprowadzenie w błąd co do zamiaru i możliwości wywiązania się z zapłaty za zakup części samochodowych i materiałów eksploatacyjnych, powodując straty o wartości 26 623,70 zł, czym działał na szkodę L. G. i D. K. S. spółka jawna z siedzibą w P.”,

tj. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i art. 4 § 1 k.k., za które wymierzył mu karę 150 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 30 złotych.

Apelację od wyroku Sądu I instancji wniósł obrońca oskarżonego G. S. , zaskarżając go w całości, zarzucając obrazę przepisów postępowania mającą istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia, tj.: art. 7 k.p.k., art. 170 § 1 pkt 5 k.p.k. i art. 5 k.p.k., błąd w ustaleniach faktycznych, a ponadto obrazę przepisów prawa karnego materialnego, tj. art. 286 § 1 k.k. Stawiając powyższe zarzuty, które szczegółowo opisano w apelacji, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego G. S., ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez Sąd I instancji w celu uzupełnienia materiału dowodowego.

Sąd Okręgowy w Poznaniu wyrokiem z dnia 14 września 2022 r., sygn. akt XVII Ka 374/22, zmienił zaskarżony wyrok i uniewinnił oskarżonego G. S. od popełnienia zarzuconego mu czynu z art. 286 § 1 k.k.

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wniósł pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego S. sp. j. L. G. i D. K., zaskarżając go w całości, zarzucając:

„rażące naruszenie prawa, które miało wpływ na treść zaskarżonego wyroku tj.: art. 433 § 2 k.p.k., art. 457 § 3 k.p.k. i art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. poprzez zaniechanie dokonania prawidłowej i

wszechstronnej kontroli odwoławczej, niedostateczne rozważanie zebranego materiału dowodowego, jego dowolną ocenę, a w konsekwencji niezasadne uwzględnienie zarzutów apelacyjnych i przyjęcie, że oskarżony G. S. nie działał z zamiarem oszukania pokrzywdzonego S. sp. j. i nie działał na szkodę tej spółki, gdyż oskarżony G.S. nie uchylał się od zapłaty długu, zabrakło jednak porozumienia co do wysokości raty miesięcznej, podczas gdy Sąd Okręgowy nie wyjaśnił, na czyją faktycznie rzecz w okresie sierpień-listopad 2019r. został nabyty towar u S. sp. j. skoro faktury wystawiane były na spółkę S.1 sp. z o.o. oraz dlaczego oskarżony G. S. wiedząc, że spółka S.1 sp. z o.o. nie ma organów zarządzających, a jedyny wspólnik tej spółki nie żyje, zamawiał i odbierał u S. sp. j. towar, na który faktury były wystawiane na spółkę S.1 sp. z o.o., i jeśli towar faktycznie był zamawiany na jego firmę, nie żądał od S. sp. j. korekty tych faktur oraz nie dokonał wszechstronnej analizy wyjaśnień oskarżonego G. S. , zeznań świadka L. G., świadka T.S., dokumentacji rozliczeniowej oraz wpisów do KRS, tym bardziej, że z zeznań świadka L. G., świadka T. S. oraz z dokumentacji rozliczeniowej oraz wpisów do KRS wynika, że plan naprawczy z 2018 r. dotyczył długów S.1 sp. z o.o. wobec S. sp. j., a nie długów G. S., że S. sp. j. nie była informowana, że spółka S.1 sp. z o.o. od lipca 2019 r. nie ma organów zarządzających, a jedyny wspólnik nie żyje, oraz że G. S. co najmniej od czerwca 2019 r. nie był uprawniony do składania oświadczeń i zaciągania zobowiązań w imieniu tej spółki, a nadto że S. sp. j. z uwagi na wieloletnią współpracę z S.1 sp. z o.o. reprezentowaną przez G. S. działała w zaufaniu do G. S.”.

Podnosząc powyższy zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Poznaniu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedziach na kasację prokurator Prokuratury Rejonowej Poznań-Grunwald w Poznaniu oraz obrońcarz Igor S. wnieśli o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja podlegała oddaleniu na posiedzeniu w trybie opisanym w art. 535 § 3 k.p.k. jako oczywiście bezzasadna.

Skarżący w kasacji zarzucił Sądowi odwoławczemu naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. w zakresie zarzutu apelacyjnego obrońcy oskarżonego G. S. dotyczącego obrazu przez Sąd I instancji art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. Na wstępie warto zauważyć, że zgodnie z wieloletnim, ugruntowanym orzecnictwem Sądu Najwyższego o obrazie przepisu art. 433 § 2 k.p.k. można twierdzić wtedy, gdy sąd w ogóle nie rozważy wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym, natomiast o naruszeniu art. 457 § 3 k.p.k. wówczas, gdy w uzasadnieniu wyroku nie zostanie zawarta argumentacja odnośnie do określonego potraktowania zarzutów i wniosków apelacji, a więc wtedy, gdy sąd uznając zarzuty apelacji za zasadne lub niezasadne, nie wyjaśni swojego stanowiska, ewentualnie przedstawiona argumentacja będzie zawierała braki (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 marca 2021 r., sygn. akt V KK 73/21).

W kontekście postawionego przez skarżącego zarzutu należy zauważyć, że w części dotyczącej naruszenia kontroli instancyjnej w zakresie art. 410 k.p.k. został on postawiony nieprawidłowo. Sąd odwoławczy nie był bowiem zobowiązany do zajęcia stanowiska w odniesieniu do stosowania tego przepisu przez Sąd I instancji. Przepis art. 410 k.p.k. nie został bowiem podniesiony w apelacji obrońcy oskarżonego. Tymczasem zgodnie z art. 433 § 1 k.p.k. sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w granicach zaskarżenia i postawionych zarzutów, a jedynie w drodze wyjątku szerzej, tj. w wypadkach wskazanych w art. 435 k.p.k., art. 439 § 1 k.p.k., art. 440 k.p.k. i art. 455 k.p.k.

Zarzut niewłaściwej kontroli instancyjnej dokonanej przez Sąd Okręgowy w Poznaniu w związku z podnoszoną w apelacji obrońcy obrazą art. 7 k.p.k. należało zaś uznać za całkowicie bezzasadny.

Sąd odwoławczy uznał, że oskarżony G. S. nie wyczerpał znamion przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. ze względu na brak zamiaru popełnienia tego czynu. W orzecnictwie podnosi się, że przypisanie przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. wiąże się z wykazaniem, że sprawca obejmował swoją świadomością i zamiarem bezpośrednim kierunkowym wprowadzenie w błąd innej osoby oraz to, że doprowadza ją w ten sposób do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Musi to

zostać udowodnione ponad wszelką wątpliwość (zob. np. postanowienie SN z dnia 24 stycznia 2018 r., sygn. akt II KK 448/17). Karalne jest zatem tylko takie doprowadzenie do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, w przypadku którego sprawca obejmuje swą świadomością to, że wprowadza w błąd inną osobę albo wyzyskuje błąd, i jednocześnie chce wypełnienia tych znamion.

Sąd odwoławczy prawidłowo wziął pod uwagę okoliczności sprawy przemawiające za brakiem zamiaru u oskarżonego: częściowe spłaty zaległych kwot należnych spółce należącej do oskarżycieli posiłkowych, długotrwała współpraca pomiędzy oskarżonym a pokrzywdzoną spółką, a także dążenia oskarżonego do ugodowego załatwienia sprawy. Tymczasem argumenty skarżącego pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych sprowadzają się do nieuzasadnionych hipotez co do motywów, którymi rzekomo miał się kierować oskarżony nie wywiązując się z obowiązku zapłaty za zakupiony towar. W żaden sposób rozważania w kasacji nie podważają oceny Sądu odwoławczego w zakresie, w jakim przyjął, że oskarżony nie obejmował zamiarem wprowadzenia w błąd co do zamiaru i możliwości wywiązania się z przyjętego na siebie zobowiązania. W szczególności na prawidłowość orzeczenia Sądu Okręgowego w Poznaniu w zakresie rozstrzygnięcia o braku zamiaru u oskarżonego nie mają wpływu wskazane w kasacji okoliczności odnoszące się do sytuacji prawnej podmiotów dokonujących transakcji.

Nie jest jednocześnie rolą Sądu Najwyższego dokonywanie własnych ustaleń faktycznych. Argumentacja skarżącego sprowadza się w zasadzie do niekwestionowanego w sprawie twierdzenia, że pokrzywdzona spółka wydała oskarżonemu towar, za który nie otrzymała zapłaty. W kasacji nie podważono zaś uzasadnienia Sądu odwoławczego w tym zakresie, w którym podkreślił on starania oskarżonego o zminimalizowanie długów. Przeciwnie: skarżący przemilcza fakt, że dług oskarżonego względem pokrzywdzonej spółki ulegał systematycznemu zmniejszaniu. Okoliczności wskazane przez skarżącego jedynie potwierdzają, że spór pomiędzy oskarżonym a oskarżycielami posiłkowymi ma charakter prywatnoprawny, a *forum* jego rozstrzygnięcia powinien stanowić wyłącznie sąd w postępowaniu cywilnym.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 636 § 1 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak na wstępie.